

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 10/01

Meditaties: Deze meditatie staat ook online op https://youtu.be/_FRiWdJt7Bo

Goed nieuws!

Meditatie door Frank Pouliart (Zandpoortkerk, Mechelen-Zuid)

Openingslied: Dit is een morgen (NLB 216)

1 Dit is een morgen als ooit de eerste,
zingende vogels geven hem door.
Dank voor het zingen, dank voor de morgen,
beide ontspringen nieuw aan het woord.

3 Dag van mijn leven, licht voor mijn ogen,
licht dat ooit speelde waar Eden lag.
Dank elke morgen Gods nieuwe schepping,
dank opgetogen Gods nieuwe dag.

2 Dauw op de aarde, zonlicht van boven,
vochtige gaarde, geurig als toen.
Dank voor gewassen, grassen en bomen,
al wie hier wandelt, zie: het is goed.

Welkom en bemoediging

Namens de VPKB-kerken van Leuven, Mechelen Noord en Zuid, en Vilvoorde heet ik u van harte welkom op deze online dienst. Een jaar geleden kwamen de eerste geruchten uit China binnen dat er een nieuw geheimzinnig virus was opgedoken. Na eerst een aantal geruststellende berichten dat het virus niet zo erg zou toeslaan, gingen we vanaf midden maart in lockdown, ja zelfs de kerken werden gesloten. Dat gebeurde niet eens tijdens de 2 wereldoorlogen en de Spaanse griep. Niemand had gedacht dat met uitzondering van een korte onderbreking in september en oktober we nog steeds zouden aangewezen zijn op deze diensten op afstand.

Niettemin mogen we gelukkig zijn dat we de voorbije maanden hebben kunnen gebruik maken van de moderne technologieën om ons dichter bij elkaar te houden. Termen als Zoomen, streamen en Chromecasten zijn gemeengoed geworden.

En gelukkig zijn de vaccinaties begonnen. De hoop dat we binnenkort weer – zij het wellicht met nog enkele restricties – kunnen samenkomen wordt groter.

Laten we het stil maken in ons hart.....

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die trouw houdt en niet loslaat het werk dat Zijn hand begon.
Wij mogen mekaar groeten,
hopende dat genade en vrede bij ons mag zijn
in de naam van de Drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen.

Kyriegebed

We komen bij u, Heer, en beseffen dat we, hoe goed we het ook willen doen, wij uw geboden niet altijd volgen en afwijken van de weg die Jezus ons getoond heeft.

We komen bij u, Heer, met al onze zorgen en angsten dat onze eigen positie door de pandemie in het gedrang zou komen, in plaats van te denken aan al die andere mensen die nog veel meer last hebben van de huidige situatie: vluchtelingen, daklozen, armen die zich een goede medische zorg niet kunnen permitteren.

We komen bij u, Heer, in de hoop dat Gij ons wil bijstaan en steeds wil wijzen op de weg ten leven.

Heer, ontferm u; Christus, ontferm u; Heer, ontferm u.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 10/01

Wij willen u loven en prijzen, en doen dat met het luisteren of meezingen naar ons Glorialied

Glorialied: Rond het licht dat leven doet (NLB 287: 1, 2, 5)

1. Rond het licht dat leven doet
groeten wij elkaar met vrede;
wie in voor- of tegenspoed
zegen zoekt, mag binnentreden, -
bij de Heer zijn wij hier thuis,
kind aan huis.

2. Rond het boek van zijn verbond
noemen wij elkaar bij name,
roepen wij met hart en mond
levenswoorden: ja en amen, -
als de kerk van liefde leest
is het feest!

5. Rond het licht dat leven doet
groeten wij elkaar met vrede.
Paaslicht straal ons tegemoet,
zegen wie uw liefde delen, -
licht dat dit geheim behoedt:
God is goed.

Gebed voor de opening der Schriften

Gezegend zij uw Naam, God,
want Gij komt ons bestaan verlichten en verrijken in Jezus, uw beminde knecht.
Schenk ons zijn Geest, open ons voor uw Woord,
opdat wij ook blinden de ogen openen en armen uw genade aanzeggen.
Zo moge het worden, God, alles in allen,
alle dagen van ons leven tot in eeuwigheid. Amen.

Schriftlezing: Marcus 1 : 1 – 11

¹ Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.

² Het staat geschreven bij de profeet Jesaja:
‘Let op, ik zend mijn bode voor je uit,
hij zal een weg voor je banen.

³ Luid klinkt een stem in de woestijn:
“Maak de weg van de Heer gereed,
maak recht zijn paden!””

⁴ Dit gebeurde toen Johannes de Doper naar de woestijn ging en de mensen opriep zich te laten dopen en tot inkeer te komen, om zo vergeving van zonden te verkrijgen. ⁵ Alle inwoners van Judea en Jeruzalem stroomden toe en lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl ze hun zonden beleden. ⁶ Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij leefde van sprinkhanen en wilde honing. ⁷ Hij verkondigde: ‘Na mij komt iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om me voor hem te bukken en de riemen van zijn sandalen los te maken. ⁸ Ik heb jullie gedoopt met water, maar hij zal jullie dopen met de heilige Geest.’

⁹ In die tijd kwam Jezus vanuit Nazaret, dat in Galilea ligt, naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. ¹⁰ Op het moment dat hij uit het water omhoogkwam, zag hij de hemel openscheuren en de Geest als een duif op zich neerdalen, ¹¹ en er klonk een stem uit de hemel: ‘Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.’

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 10/01

Meditatie

Lieve mensen,

De voorgeschreven lezing van vandaag gaat over de doop van Jezus in de Jordaan door Johannes de Doper. In het Marcusevangelie wordt de doop gelijk beschreven in het eerste hoofdstuk.

Bij Mattheüs en Lucas wordt er uitgebreid over aankondigingen van de geboorte, over de geboorte zelf in een kribbe met lofzangen van engelenscharen en bezoek van wijzen, over de vlucht naar Egypte, over de 12-jarige Jezus die in discussie gaat met Schriftgeleerden en farizeeërs. Marcus daarentegen, wiens evangelie als het oudst wordt beschouwd, valt meteen met de deur in huis.

Vers 1 is: Begin van het Evangelie van Jezus Christus. Nog geen 13 verzen later begint Jezus al de Blijde Boodschap te prediken. Kortom: Marcus komt meteen ter zake. Niet voor niets is zijn Evangelie het kortste van de vier die in het Nieuwe Testament zijn opgenomen.

Maar wat is dat eigenlijk, een “evangelie”?

In de klassieke godsdienstlessen en catechisaties van de 20e eeuw leerde je dat “evangelie” kwam uit het Grieks: “eu” betekent “goed, blij” en “angellon” wat “bericht” of ook “boodschapper” betekent. Dus: “blijde Boodschap”; en ook ons woord “engel (boodschapper)” is terug te brengen tot deze stam.

Door de jaren heen is het woord “evangelie” dan ook een letterkundig begrip geworden, dat een bepaald genre van boek betrof. Markus zelf, evenmin als de 3 andere evangelisten hebben destijds gedacht van: “nu ga ik eens een evangelie schrijven.” Dat Markus begint met de zin: “begin van het evangelie van Jezus Christus”, kan zelfs als een soort van politieke satire beschouwd worden. De term “evangelie” werd destijds niet zomaar gebruikt om goed nieuws te brengen, nee, het was meestal belangrijk nieuws afkomstig van een politiek leider. Een boodschap over een overwinning op een ander volk bijvoorbeeld. Goed nieuws als het ware, afkomstig van de machthebbers om hun eer en glorie nog wat in de verf te zetten.

Voorbeelden uit die tijd kunnen zijn:

- de Griekse soldaat die op een drafje van Marathon naar Athene rent, en daar nog net genoeg adem overheeft om de overwinning op de Spartanen mede te delen. Voor hem was de minder goede boodschap dat hij daarna door de inspanning prompt het loodje legde.
- de boodschap die in het Romeinse rijk werd verspreid dat Caesar de dapperste aller Galliërs – ons Belgen dus – verslagen had.
- de boodschap dat een keizer een zoon/opvolger had gekregen.

Van dit soort blijde boodschappen of evangelies zijn er teruggevonden bij opgravingen, zoals verjaardagswensen voor keizer Octavianus, later Augustus.

Naast overwinningen, geboortes en verjaardagen kwamen afkondigingen van huwelijken en troonsbestijgingen in aanmerking om als “evangelie” te worden geproclameerd.

Welnu mensen, als we ons terug verplaatsen naar de tijd waarin Marcus zijn levensverhaal van Jezus schreef, dan klinkt die openingszin ineens niet meer zo saai, integendeel.

Marcus associeert zijn verhaal onmiddellijk met de ‘evangelie’proclamaties die door de toenmalige machthebbers werden gebruikt. Zijn toehoorders en later lezers waren goede

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 10/01

verstaanders, en die hebben volgens ons gezegd maar een half woord nodig. De toevoeging dat de proclamatie niet gaat over Herodes of Augustus, maar over Jezus Christus maakt deze zin ijzersterk.

Het gaat dus niet over een troonsbestijging van een politiek machthebber, maar over de komst van een heel nieuw koninkrijk, dat van God via zijn zoon.

En wie brengt die blijde mare, wie is de boodschapper zoals die Griekse hopliet die naar Athene was gerend? Johannes. Hij is de bode die de weg bereidt. Het symbool van wegbereider komt ook niet uit de lucht vallen. De mensen snappen direct wat Marcus bedoelt. Bij een koninklijk of keizerlijk bezoek werden vaak nieuwe wegen aangelegd of oude verbeterd, werden hobbels platgemaakt en bochten afgesneden. Op dat vlak is er in de huidige tijd niet veel veranderd, zij het dat het nu eerder gebeurt naar aanleiding van grote evenementen, zoals olympische spelen, de ronde van Frankrijk of een pausbezoek. Vaak worden dan niet alleen de wegen verbeterd, maar ook schoongeveegd, inclusief de dakloze mensen die op straat leven, die het imago van de stad geen goed zou doen.

Bij Marcus is Johannes dus de wegbereider, maar veel meer woorden maakt hij niet vuil aan de Doper. Hij doopte in de woestijn en predikte de doop der bekering en de vergeving der zonden. That's it. Geen uitvallen naar de gevestigde orde met Schriftgeleerden en farizeeën zoals beschreven in de andere evangeliën.

Nee, Marcus wil gewoon vooruit, op naar het nieuwe, naar het echte goede nieuws, de blijde tijding, het evangelie. Dus: laat je dopen om je oude gewoontes van je af te schudden, ga je bestaan tot dan toe kritisch bekijken, en neem je verantwoordelijkheid op door je schuld te belijden en over te stappen op een nieuwe manier van leven. Figuurlijk moet je daarvoor kopje onder door de Jordaan om van de woestijn – egoïstische leven – te gaan naar het beloofde land, waar alles goed is, of toch zou moeten zijn.

Johannes doopte met water, maar Jezus doopt met de Heilige Geest staat er geschreven. Wat is dat dan?

Wel, we moeten het niet te ver zoeken. Door betrokken te worden op Jezus' woorden en daden, zijn leven en sterven, worden we ondergedompeld in een bepaalde "geest", dat wil zeggen zijn manier van leven die anders is dan wat we in deze wereld gewoon waren én zijn. Géén ratrace, geen machtsstrijd, niet meer denken in de stijl van "in het leven geef je slaag, of krijg je zelf slaag", niet meer anderen meeslepen in je ondergang enkel en alleen om die ene tegenstander ten val te brengen.

En wanneer krijg je zo een bad? Wel, nu bijvoorbeeld. Door te luisteren naar Zijn Woord, waarin we worden geconfronteerd met onze stijl van leven. En mogelijk komen we dan toch weer tot het besef dat we misschien nog wel wat te verbeteren hebben. En als we dat doen, mogen we weten dat we een stapje, hoe klein ook, dichterbij een hemel op aarde. Om een oude politieke slogan te parafraseren: "de weg is lang, maar de Gids is ervaren. Laten we, aan het begin van dit nieuwe jaar, samen op weg gaan.

Moge het zo zijn!

Koraal voor viool uit de canate BWV 156 van J.S.Bach door Ann Knop

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 10/01

Geloofsbelijdenis zoals deze werd uitgesproken op Kerstdag

in de Methodistische kerk van Rome en in Eurovisie uitgezonden op televisie

Ik geloof in de Barmhartige God, die met zijn mensen in ballingschap en exodus is meegetrokken,

de God van Jozef in Egypte en van Daniël in Babylon,

de God van vreemdelingen en migranten.

Ik geloof in Jezus, een ontheemde Galileeër,

ver van zijn volk en huis geboren,

die zijn land ontvluchtte met zijn familie

toen zijn leven in gevaar was.

Terug in zijn land leed hij, onderdrukt door Pontius Pilatus,

slaaf van een vreemde mogendheid.

Hij werd vervolgd, geslagen, gemarteld

en ten onrechte ter dood veroordeeld.

Maar op de derde dag stond hij op uit de dood

om ons het burgerschap van het Rijk van God aan te bieden.

Ik geloof in de Heilige Geest, de eeuwige Migrant onder ons uit het Rijk van God,

die alle talen spreekt, die in alle landen woont en alle volken verenigt.

Ik geloof in het eeuwige Leven,

waarin niemand een vreemdeling zal zijn,

maar allen burgers zullen zijn van het Rijk van God

waar God voor altijd regeert.

Amen.

Dankgebed, voorbeden, stil gebed , onze Vader

Trouwe God,

Dank dat Gij Uw Zoon naar ons hebt gezonden, waar Hij mens onder de mensen is geweest en ons een richtsnoer voor onze levenswijze heeft onderwezen.

Dank dat Zijn verhaal is neergeschreven en dat deze boeken tot nu aan toe worden gedrukt, verteld en onderwezen.

Wij willen U danken en bidden voor onze wetenschappers en zorgverleners, die thans dankzij de vaccins ons op weg hebben geholpen naar een oplossing. Mag deze pandemie, als deze is bedwongen, ons steeds herinneren aan het feit dat wij geen heer een meester zijn van deze planeet, en wij zorg voor haar moeten dragen. Laat het een les in nederigheid zijn.

Wil ons daarom allen dopen met uw Heilige Geest om met hoofd en hart goed te zijn voor elkaar, om de zwakken niet voorbij te gaan, maar zo op te richten en te sterken. Zo moge uw koninkrijk groeien onder ons, alle dagen dat wij leven.

In stilte leggen wij die dingen aan u voor die wij alleen aan u kunnen of willen vertellen.

In gemeenschap met alle christenen van deze wereld bidden wij het gebed dat Jezus ons gegeven heeft:

Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd;

uw Koninkrijk kome;

uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood;

en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;

en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Want van u is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 10/01

Slotlied: Vervuld van Uw zegen (NLB 425)

Vervuld van uw zegen gaan wij onze wegen
van hier, uit dit huis waar uw stem wordt
gehoord,
in Christus verbonden, tezamen gezonden
op weg in een wereld die wacht op uw woord.

Om daar in genade uw woorden als zaden
te zaaien tot diep in het donkerste dal,
door liefde gedreven, om wie met ons leven
uw zegen te brengen die vrucht dragen zal.

Zegenbede

De genade van onze Heer Jezus Christus, de liefde van God, en de Gemeenschap met de Heilige Geest zij, en blijve, met ons allen.
Amen.

